

Kuş gribi (tavuk vebası) nedeniyle imha ve itlaf edilen tavuk, yumurta ve üretim ve pazarlamada kullanılan mal ve malzemelerin Kurumlar ve Katma Değer V

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.38.15.01-125[6-2015/20-266]-68007
Tarih	20.11.2017

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 50426076-125[6-2015/20-266]-68007

20.11.2017

Konu : Kuş gribi (tavuk vebası) nedeniyle imha ve itlaf edilen tavuk, yumurta ve üretim ve pazarlamada kullanılan mal ve malzemelerin Kurumlar ve Katma Değer Vergisi yönünden durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Kayseri'de yaşanan kuş gribi (tavuk vebası) nedeniyle Kayseri İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü kontrolünde işletmenizde bulunan canlı demirbaş (tavuk), üretim sonucu elde edilen yumurta ile üretim ve pazarlamada kullanılan yem, viol, palet, shiling, koli bandı, baks, etiket gibi mal ve malzemelerin imha ve itlaf edildiği belirtilmekte olup;

- İtlaf ve imha sonucu devlet tarafından yapılacak ödemenin gelir yazılıp yazılmayacağı,

- İtlaf ve imha edilen malzemelerin maliyet bedelinin zarar yazılıp yazılmayacağı,

- İtlaf ve imha edilen demirbaş ve malzemelerin alımında yüklenilen ve indirim konusu yapılan katma değer vergisinin (KDV) indirilip indirilmeyeceği,

hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesiyle, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Safi kurum kazancının tespiti için atıfta bulunulan Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde ticari kazancın tarifi yapılmış, 40 ıncı maddesinde ise, safi kazancın tespit edilmesi için indirilebilecek giderlere, 41 inci maddesinde de safi kazancın tespitinde gider olarak indirilmesi kabul edilmeyen ödemelere yer verilmiştir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- "Takdir Komisyonlarının Görevleri" başlıklı 74 üncü maddesinin (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde, yetkili makamlar tarafından istenilen matrah ve servet takdirlerinin yapılmasının takdir komisyonlarının görevleri arasında olduğu,

- "Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti" başlıklı 267 nci maddesinde, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın emsal bedelinin, ortalama fiyat, maliyet bedeli ve

takdir esas olmak üzere üç esasa göre tayin edileceği; ilk iki sıradaki usul ile belli edilemeyen emsal bedelin ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edileceği,

- "Kıymeti Düşen Mallar" başlıklı 278 inci maddesinde, yangın, deprem ve su basması gibi afetler yüzünden veyahut bozulmak, çürümek, kırılmak, çatlamak, paslanmak gibi hâller neticesinde iktisadî kıymetlerinde önemli bir azalış vaki olan emtia ile maliyetlerin hesaplanması mutad olmayan hurdalar ve döküntüler, üstüğü, deşe ve iskartaların emsal bedeli ile değerlendirileceği,

- "Emtia Sigorta Tazminatı" başlıklı 330 uncu maddesinde ise, emtia ve zirai mahsul ve hayvan kıymetlerinde vukua gelen zayıat dolayısıyla alınan sigorta tazminatlarının bunların değerlerinden fazla olması halinde bu fazlalığın kâra alınacağı, işletme hesabı esasında tutulan defterde ise bu tazminatın hasılat kaydedileceği,

hükme bağlanmıştır.

Emtiaların imhasında genel uygulama, imhaların takdir komisyonu nezaretinde yapılmasıdır. Ancak ülkemiz genelinde yaygın biçimde ve genel kamu sağlığını tehdit eder nitelikte ortaya çıkan kuş gribi hastalığı nedeniyle işletmelerde bulunan canlı demirbaş (tavuk), üretim sonucu elde edilen yumurta ile üretim ve pazarlamada kullanılan yem, viol, palet, shiling, koli bandı, baks, etiket gibi emtianın insan sağlığına zararlı olabileceği ve acilen imha ve itlaf edilmesi mecburiyeti bulunan bu ürünlerin emsal bedellerinin takdir komisyonlarınca muayyen bir zamanda takdirinin mümkün olamayacağı hususları da göz önüne alınarak; takdir komisyonuna başvurulmaksızın ilgili bakanlık veya yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı bir komisyon nezdinde tutanakla tespit edilmek suretiyle imha edilebilmesi Başkanlığımızca benimsenmiştir.

Bu çerçevede imha ve itlaf edilecek emtianın niteliğine göre, ilgili mevzuat gereği görevli olan bakanlıkların veya yetkili kurumun görevlileri ve bu emtiayı imha etmeye yetkili müessese ile mükellefin temsilcilerinin de yer aldığı bir komisyon nezdinde imha işleminin yapılması ve bu durumun komisyon tarafından tutanakla tespit edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu ürünlerin yukarıda bahsedilen şekilde teşekkül ettirilen bir komisyon nezdinde imha edilmesi halinde, bu ürünlerin imhası aşamasında mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi görevlilerinin söz konusu komisyona katılımına gerek bulunmamaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, ilgili bakanlık ve yetkili kurum görevlilerinin de yer aldığı komisyon nezdinde imha ve itlaf işlemine ilişkin olarak düzenlenen tutanağın istenildiğinde ibraz edilmesi şartıyla muhafaza edilmesi gerekmekte olup, resmi makamlar nezdinde imha ve itlaf edilen emtiaların Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesi uyarınca belirlenecek emsal bedeli ile işletmenizin kayıtlarında yer alan değer arasındaki farkın kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, imha ve itlaf olan emtialarla ilgili olarak ilgili bakanlık tarafından yapılacak ödeme ile sigortadan alınacak tazminatların da gelir olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, kuş gribi hastalığı nedeniyle söz konusu emtiaların imha ve itlaf edilmesi işlemine ilgili bakanlık yetkililerinin katılımının sağlanamaması ve imhaya ilişkin tespitin bu komisyon nezdinde tutanağa bağlanamaması durumunda, olayın mutlaka takdir komisyonuna intikalinin sağlanması gerekmekte olup, imha ve itlaf edilen ürünlerin takdir komisyonunca belirlenecek emsal bedel üzerinden kayıtlara alınarak işlem yapılması gerekeceği tabiidir.

II. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı KDV Kanununun;

-29/1 inci maddesinde mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla yüklendikleri KDV yi indirebilecekleri,

-30/c maddesinde, deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilan ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait KDV nin indirim konusu

yapılamayacağı,

hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "Kullanım Süresi Geçen veya Kullanılamayacak Hale Gelen Mallara İlişkin Yüklenilen KDV'nin İndirimi" başlıklı (III/C-2.4) bölümünde;

"Mükelleflerin faaliyetlerine ilişkin olarak stoklarında mevcut olan ancak kullanım süresi geçen veya bir başka nedenle kullanılamayacak durumda olan malların iktisabı dolayısıyla yüklenilen KDV nin, 3065 sayılı Kanunun (30/c) maddesi hükmü uyarınca indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Söz konusu malların ilgili mevzuat uyarınca teşkil edilen resmi komisyonlar veya Takdir Komisyonu huzurunda imha edilmesi durumunda da bu mallar ilişkin yüklenilen KDV indirilemez.

Bu çerçevede, zayi olan mallara ait yüklenilen ve daha önce indirim konusu yapılan KDV'nin, imha tarihini kapsayan vergilendirme dönemine ait 1 No.lu KDV Beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilmek suretiyle indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir."

ifadelerine yer verilmiştir.

Öte yandan, 60 No.lu KDV Sirkülerinin (8.1.3) bölümünde konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Bu itibarla, kuş gribi (tavuk vebası) nedeniyle imha ve itlaf edilen canlı demirbaş (tavuk), üretim sonucu elde edilen yumurta ile üretim ve pazarlamada kullanılan yem, viol, palet, shiling, koli bandı, baks, etiket gibi mal ve malzemelere ait yüklenilen KDV nin indirim konusu yapılması mümkün değildir. İmha ve itlaf edilen mallara ait daha önce indirim konusu yapılan KDV nin, söz konusu malların imha edildiği vergilendirme dönemine ilişkin 1 No.lu KDV Beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilmek suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026